

Ameriški legijonarji zahtevajo preiskavo o hitlerizmu

New York, 20. septembra. — Tu je bila včeraj otvorjena največja konvencija, kar jih še pomni organizacija bivših ameriških vojakov — The American Legion. V otvoritvenem govoru je narodni poveljnik American Legion, Harry Colmery, zahteval od vlade, da začne takoj preiskavo o poslovanju Hitlerjevih pristašev v Ameriki. "Zadnja konvencija," je dejal Colmery, "nam je dala mandat, da začnemo z neizprosno bojno proti komunizmu, fašizmu in hitlerizmu. — Nemška vlada namerava organizirati v Ameriki nacistične skupine, češ, da bo s temi skupinami uspešno vodila boj proti komunizmu. To je nesramen napad na svobodne ameriške ustanove! Amerikanci imajo pravico postati komunisti, dasi se bo American Legion branila proti njim do skrajnosti. Toda od zunaj Amerike nam ne bo nihče zapovedal, kako naj se gibljemo in kako naj vodimo svoje zadeve. To je svobodna dežela. Mi si izberemo lahko vsako vladno, o kateri mislimo, da je dobra za nas, toda tujezemci nam ne bodo diktirali. Borili se bomo proti vsem formam diktatorstva, najsi bo fašizem, hitlerizem ali komunizem. Vse te skupine nameravajo vpeljati suženjski sistem vlade in proti temu se bo boril sleherni Amerikaneec do skrajnosti.

Stalin je dal zopet pomo- riti 26 Rusov

Moskva, 20. septembra. Iz Kabarovska, Sibirija, se poroča, da je bilo tam obsojenih v smrt 26 nadaljnjih ruskih "zarotnikov." Smrtna obsodba je bila takoj izvršena. Vsi obsojenci so bili uslužbeni na sibirski železnici. Očitno se jim je, da so v zvezi z japonskimi vohuni sabotirali sibirsko železnico. Obsojenci so bili vsi prominentni v komunističnih vrstah in pristaši Trotzkaja. Med obsojenimi sta bila tudi dva kneta, ki sta bila spoznana krivim, da nista obdelala dovolj zemlje.

Zadušnica

Za pokojnikom Joseph Princom se bo v četrtek ob 8. uri jutraj brala v cerkvi sv. Vida maša zadušnica ob priliki osmine smrti ranjkega. Prijatelji in sorodniki pokojnega so prijazno vabljeni.

Poravnani štrajk

Štrajk pri The Cleveland Chain & Manufacturing Co. v Garfield Heights je bil včeraj poravnani. Štrajk je trajal sedem dni. Kakih 400 delavcev, večinoma kovačev in njih pomočnikov, se je udeležilo štrajka. Delavcem se je dovolilo 6-odstotno zvišanje plače.

Podpora štrajkarjem

Unija jeklarskih delavcev naznanja, da razdeli tedensko \$4,000 med štrajkujoče jeklarske delavce. Ker je v Clevelandu še vedno nad 2,000 jeklarskih delavcev na štrajku, dobi vsak delavec nekako \$2 na teden.

Lepo dekle

Na pikniku demokratov zadnjo nedeljo v Will-O-Bee parku je odnesla drugo nagrado kot lepota Miss Mildred Momčič.

WPA administracija gleda na četrto leto delovanja. Relifni problemi so se zmanjšali, toda še so milijoni brez dela

Washington, 20. septembra. Relifni business se je zadnje čase zmanjšal. Uprava WPA v Zedinjenih državah je tekom zadnjih treh let potrošila več denarja in zaposljevala več delavcev, kot vsako drugo podjetje na svetu.

Samo v fiskalnem letu 1936-1937 je vlada potrošila za javna dela, večinoma za plače WPA delavcev ogromno svoto \$2,500,000,000. Pri tem je bilo zaposlenih tekom leta pri raznih WPA projektih do 2,500,000 ljudi.

Za fiskalno leto 1937-1938 je namenjenih samo \$1,500,000,000 za WPA dela. Od tega se bo preživelo nekako 1,800,000 delavcev.

Te številke nam kažejo, da je zvez. administracija zmanjšala svoje delovanje pri WPA projektih za nekako 35 odstotkov. Zvezna vlada ne daje več direktnega relifa. Za te vrste relif morajo skrbeti posamezne države in mesta.

DELAVCI V CLEVELANDU SE ORGANI- ZIRAJO ZA IZVOLITEV McWILLIAMSA

The American Federation of Labor, najmočnejša delavska organizacija v Clevelandu, se je enoglasno izjavila za izvolitev McWilliamsa županom. Dočim so bili dosedaj delavski voditelji v rezervi, so prišli sedaj z odločno izjavo na dan. Thomas Lenahan, tajnik Cleveland Federation of Labor, je izjavil včeraj: "Organizirani delavci bodo šli do skrajnosti, da porazijo sedanjega župana Burtona in izvolijo demokrata McWilliamsa županom. Voditelj C. I. O. so pa izjavili, da se bodo izjavili šele po primarnih volitvah, kakšno stališče bodo zavzeli napram kandidatom. Toliko je pa gotovo, da če bosta nominirana Burton in McWilliams pri prihodnjih volitvah, da bodo C. I. O. člani dobili povelje, da volijo za McWilliamsa, kajti Burton je bil oni, ki je pomagal zlo-

Razstava zaprta

Velika jezerska razstava bo uradno zaprta v nedeljo 26. septembra. Približno je lansko leto in letos obiskalo razstavo nekako 7,500,000 ljudi iz vseh delov sveta. Prišli so iz Alaske, Avstralije, Brazilije, Jugoslavije, Anglije, Italije, Afrike, Sibirije in Nove Zelandije. Ime Cleveland se je razneslo po vsem svetu. Vodstvo razstave je poplačalo vse dolgov in še nekaj je ostalo. V nedeljo je brezpogojno zadnji dan razstave. Da se privabi zadnje dneve otroke je vodstvo odredilo, da bodo tekom zadnjih treh dni, v petek, soboto in nedeljo otroci izpod dvanaest let prosti vstopnine.

Detektivi pridejo

V četrtek bo v Clevelandu otvorjena dvanaesta letna konvencija svetovne zveze detektivov. Konvencija bo trajala tri dni.

* V newyorške javne šole se je letos vpisalo 1,037,000 šolskih otrok.

ne države in mesta.

Četrta zima prihaja, odkar je bil vpeljan zvezni relif, takoj za tem pa na relifna WPA dela. Največje število relifnih delavcev je bilo na delu v zimski leta 1934-1935, ko je bilo pri raznih projektih zaposlenih skoro 4,000,000 ljudi.

Od tedaj naprej pa je zvezna vlada začela utrgovati relifna dela, kajti privatne industrije so tekom zadnjih dveh let zaposlile nekako 1,500,000 brezposelnih. Kljub temu je pa še vedno več milijonov brezposelnih v deželi.

Natančnega števila brezposelnih v Ameriki danes nihče ne ve. Radi tega je kongres dovolil gotovo svoto denarja — enajst milijonov dolarjev — da se število brezposelnih prešteje in dožene. Na podlagi tega števila bo vlada odredila svoj nadaljnji program za dočeo zimo in vse do 30. junija, relif morajo skrbeti posamezne države in mesta.

miti štrajk jeklarskih delavcev, katerega je vodila C. I. O. unija. Organizatorji tega ne morejo nikdar odpušiti Burtonu. Medtem pa bo American Federation of Labor sodelovala z demokratsko stranko za izvolitev McWilliamsa. Omenjena unijaska roganizacija šteje v Clevelandu do 30,000 organiziranih delavcev. Lenahan je včeraj napadel Burtona kot "frakarja" in privrženca tajnih interesov, ki vedno delujejo proti narodu. Nadalje je izjavil Lenahan, da je Burton edini župan, ki se kdaj vodil upravo mesta Clevelanda in ki se ni držal pogodb, narejenih z delavskimi unijami. S pomočjo direktorja javne varnosti Nessa je Burton zaporedoma in v vseh štrajkih pošiljal policijo nad štrajkarje, karere je pretepla in pobijala na vola. Tak župan je nemogoč v Clevelandu, je izjavil Lenahan.

Španski kapitan subma- rina aretiran v Franciji

Brest, Francija, 20. septembra. V mestu Bordeaux, Francija, je bil aretiran kapitan nekake španske vladne submarina zaeno s tremi mornarji. Aretiran je bil, ko je hotel odpeljati iz pristanišča neki drugi španski submarin, ki se je nahajal tam v popravilu. Baje je kapitan španskega submarina nameraval submarin odpeljati v kako špansko pristanišče, ki je v rokah nacionalistov in izročiti slednjim submarin.

Avto permiti

Ali ste že dobili nov permit za vožnjo z avtomobilom? Ako ne, požurite se. Do 1. oktobra mora imeti sleherni lastnik in voznik avtomobila tak permit, ker sicer ne bo smel z avtomobilom na ulico.

Banka plačuje

Iz Painesville, O., se poroča, da bo bivša Painesville National banka zopet izplačala 10 odstotkov dividende. V tem zavodu so imeli tudi mnogi Slovenci, zlasti farmarji svoje prihranke.

40,000 Kitajcev zajetih od Japoncev na Šangaj fronti

Šangaj, 20. septembra. Šesti regiment ameriških marinov, ki je pravkar dospel iz San Diega v Šangaj, se je včeraj izkrcal ob obrežju ob silnem radovanju kitajskega naroda. V istem času se je vršila strašna zrakoplovna borba med Kitajci in Japonci. Bombe so padale na debelo, toda noben Amerikanec ni bil ranjen. Iz japonskih virov se poroča, da so Japonci obkolili v gozdovih južno od Čočaja nekako 40,000 Kitajcev. Ista poročila naznanjajo, da je bilo včeraj tekom japonske ofenzive ubitih 6000 Kitajcev. Boji so se vršili južno od Peipinga. Japonci so včeraj obvestili vse tujezemske konzule v Nankingu, glavnem mestu Kitajske, da se nemudoma umaknejo iz mesta, ker nameravajo Japonci Nanking popolnoma porušiti.

Nanking bo danes bombar- diran. Amerika svari Japonce

Šangaj, 20. septembra. Ameriški admiral Yarnell, ki zapoveduje ameriškemu brodogovju v kitajskih vodah, je pozval Japonce, naj nikakor ne spuščajo bombe iz njih letal v bližini ameriških bojnih ladij. Japonci so namreč naznanili, da bo v torek napadlo 200 japonskih zrakoplovov glavno mesto Nanking, kjer živi en milijon ljudi in da nameravajo Japonci mesto popolnoma porušiti. V Nankingu se nahajati dve ameriški topničarki v obrambo Amerikancev, ki še vedno bivajo tam. Ameriški poslanik v Nankingu se pripravlja, da odpotuje s svojim štabom. Bombardiranje Nankinga bo na vsak način najbolj strašno delo v svetovni zgodovini. Že večkrat so Japonci kot "predstraž" poslali 40 bombnih zrakoplovov nad mesto, ki so bombardirala mesto dve uri in pol, da Kitajci sprevidijo, kaj jih čaka v torek.

Velik shod v 32. vardi

V sredo 22. sept. se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. ogromen shod, na katerem bodo govorili razni odlični govorniki, kot McWilliams, sodnik Artl in drugi. Vsi demokratski kandidati za mestno zbornico so povabljeni, da govorijo. Shod se vrši pod pokroviteljstvom demokratskega kluba 32. varde.

Na železniškem križišču

V nedeljo zvečer je neki avtomobil zavozil na železniško križišče New York Central železnice pri 53. cesti in Lake-side Ave. V avtomobilu sta bila neki moški in ena ženska. Oba sta dobila take poškodbe, da skoro ne bosta prebolela. Moškemu, ki je vozil avtomobil je ime Frank Rudis, 7913 Pulaski Ave.

Kdo pozna morilca?

Unija uslužbencev cestne železnice je skupaj z železniško družbo razpisala \$1,500 nagrade onemu, ki najde ubijalka, ki je 14. septembra v roparskem napadu streljal na sprevodnika Andrews, in ki je par dni pozneje na poškodbah umrl. Uboj se je pripetil v železniškem vozu na Central Ave. in 88. cesti ob 10. zvečer.

Jeklarski štrajk je zapustil v državi Ohio 9,000 delavcev brez dela, ki ne vedo, kako se bodo brez denarja prehranili skozi zimo

Cleveland, O. — Jeklarski štrajk, ki je nastal letos v Clevelandu in po bližnjih vzhodnih mestih, je sicer mrtev in zgubljen, toda za seboj je pustil 9000 poštenih delavcev, katerim so pošla vsa sredstva za nadaljno življenje.

Nad 3000 teh delavcev se nahaja v Clevelandu, ostali pa v Warrenu, Massilonu, Cantonu, in Youngstownu. Zima prihaja in ti sicer poštene delavce nimajo ne denarja niti kredita. Dvomljivo je, če bi dobili kje delo.

Unija jeklarskih delavcev, ki pripada k C.I.O. se sicer trudi, da s svojimi malenkostnimi denarnimi sredstvi naredi, kar

je mogoče za te nesrečne ljudi, relifna komisija skrbi za nekatere druge, toda kljub temu vlada največja beda med temi siromaki.

Maja in junija meseca so šli na štrajk, polni upov in pričakovanja za zmago. Toda kompanije so s pomočjo vojaštva in policije v Clevelandu in drugod zlomile štrajk in pustile nesrečne ljudi na cesti.

Jeklarske družbe poslujejo kot pred štrajkom, jeklo se normalno proizvaja, toda na vztrajne štrajkarje, ki raje stradajo, kot da bi bili stavko-kazi, se je pozabilo. Tudi za te ljudi bi se morala dobiti pravica!

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po številnih slovenskih naselbinah

V Timmins, Ontario, je v bolnišnici preminul rojak Anton Hribar. Bil je šele 31 let star. Rojen je bil v vasi Grahovo pri Cerknici. V Ameriki je bival 14 let.

V Hutchinson, Pa., je umrl rojak Jos. Berginc, star 72 let in doma iz Trinidata na Notranjskem. V Ameriko je prišel pred Zapuška ženo, Ano, šest sinov in eno hčer.

Roosevelt se poda na poto- vanje po zapadu

Washington, 20. septembra. Predsednik Roosevelt je naznanil, da odpotuje to sredo proti zapadnim državam. Namen potovanja predsednika je izvedeti za mnenje povprečnega Amerikanca o njegovi borbi za reformo najvišje sodnije. Roosevelt se je že zdavnej nameraval podati na pot, toda je odlašal od dneva do dneva. Nemirni položaj v katerem se nahaja Evropa in vojna med Kitajci in Japonci je zadrževalo predsednika. Roosevelt bo potoval po severnih državah zapada do Seattle, kjer bo obiskal tudi svoje vnuke. Obiskal bo tudi Yellowstone narodni park. Zlasti si bo ogledal napredovanje dela pri raznih jezovih na zapadu. V katerih mestih bo predsednik imel govore, dosedaj še ni naznanjeno. Vsi njegovi govori bodo oddajani po radiu.

Odpravljeno križišče

Pod vodstvom našega rojaka Mr. Louis Drašlerja, državnega inženirja v Clevelandu, so začeli včeraj z odpravo nevarnega železniškega križišča na W. 143rd St. in New York Central železnici. Štiri viadukte bodo izpeljali za avtomobile in pešce. Delo bo vzel osem mesecev in bo veljalo \$500,000. Vse načrte za viadukte in drugo je naredil Mr. Louis Drašler.

Zaposlena kegljišča

Dasi se je v Clevelandu letos zgradilo 32 novih kegljišč, pa je videti, da jih je še skoro pre malo. Vsa kegljišča imajo že pogodbe z raznimi klubi in organizacijami za kegljanje tekom zime in pomladi. Ta sport se je zadnja leta jako razširil in kot je videti, tudi priljubljen pri Amerikancih.

eno hčer, h kateri se je priselil eno leto prej, predno je umrl. V Calumetu, Mich., je umrl te dni Jos. Radošević, star 69 let in star naseljenec v onih krajih. Ranjki zapušča družino.

V Chicagu je umrl rojak Frank Švigel. Pokojni je bil star 48 let in bil doma iz Cerknice. Zapušča ženo, Ano, šest sinov in eno hčer.

Italija bo začela s svojim lastnim patroliranjem

London, 20. septembra. Pariske kroge je jako vznemirila vest, da je Italija sklenila vpeljati lastno patrolo na Sredozemskem morju, ker ji veslele niso hotele prisoditi dovolj važne vloge pri mednarodnem patroliranj. Laškemu brodogovju se bodo pridružile tudi portugalske, nemške in albanske vojne ladje. Tako bo nastala velika nevarnost, da pride do spopada med laškimi in nemškimi brodovi ter med bojnimi ladjami Francozov in Angležev, ki sedaj patrolirajo po Sredozemskem morju.

Ogromna tožba

Na Common Pleas sodnji v Columbusu, Ohio, je bila vložena tožba proti Columbia Gas & Electric Co. za \$42,000,000 odškodnine. Kompanija je tožena v imenu 700,000 odjemalcev omenjene družbe, ker je tekom devetih let svojega poslovanja mešala negorljivi plin v naravni plin in takega prodajala odjemalcem, ki so morali plačevati visoke svote za plin, ki je le slabo gorel.

Ubit pri nogometu

Iz Latrobe, Pa., se poroča da je bil tam preteklo nedeljo ubit tekom nogometne igre neki Joseph Zobec, star 20 let. Zobec je igral pri East Huntingtong šolski organizaciji. Njegovi soigralci so ga podrli na tla tako nesrečno, da je kmalu potem umrl.

Pucel odobren

Takozvana The Citizens League, ki pretiplje pred volitvami vsem kandidatom njih kosti, nakar sporoča javnosti, kdo je priporočljiv in kdo ni, je odobrila v 2. vardi George Travnikarja in v 10. vardi pa Edward Pucelna za ponovno izvolitev v mestno zbornico.

25,000 oseb na ogrom- nem pikniku demo- kratske stranke

Preteklo nedeljo je bil otvoritven dan županske demokratske kampanje v Clevelandu. Ob tej priliki se je vršil ogromen piknik v Will-O-Bee parku. Dasi je bila nedelja hladna, pa se je zbralo na prostoru nad 25,000 demokratov, ki so slišali demokratskega kandidata John McWilliamsa razvijati program, katerega se bo posluževal v slučaju izvolitve. Zastopane so bile vse demokratske faksije in videti je, da prevladuje letos popolna harmonija med demokrati, ki so polni upanja, da bo letos demokrat šel kot župan v mestno hišo. Značilna na pikniku je bila navzočnost delavskih voditeljev od American Federation of Labor, kakor tudi navzočnost C.I.O. delavskih voditeljev. Delavstvo je letos enoglasnega mnenja, da mora sedanji župan Burton iz mestne hiše, ker je ves čas svojega uradovanja se napram delavcem izkazal kot zoprnega in neprijateljskega. Demokratski govorniki na pikniku so zlasti poudarjali, da sedanji župan Burton je iskal po vseh drugih mestih ljudi za višje urade, a Clevelandčane je dosledno preziral. Prihodnji župan ne more biti oseba, ki zastopa visoke interese privilegiranih stanov, pač pa mora biti zastopnik vsega naroda.

Vehovec podpira O'Don- nella v županski kampanji

Cleveland. — V dvorani Slovenskega Del. Doma na Waterloo Rd. so včeraj nastopili trije znani Clevelandčani, demokrati, ki so izjavili, da bodo podpirali Walter O'Donnella za župana. Omenjeni trije so: Anton Vehovec, councilman 32. varde, Louis F. Spisak, predsednik Fisher Body lokalne unije, ki je kandidat za councilmana v 26. vardi, in Wm. Boyd-Boič, državni senator. Z omenjenimi je bil tudi Walter O'Donnell, ki je neodvisni demokratski kandidat za župana in svoječasn profesor na John Carroll univerzi. Kot glavni ogovornik je bil O'Donnell, ki je v svojem govoru napadal sedanjega župana radi njegovih odnošajev napram delavcem. Obdolžil ga je, da je Burton razbil štrajk jeklarskih delavcev v Clevelandu s tem, da je poklical vojaštvo v mesto. Hudo je bilčal clevelandsko angleško časopisje, ki se bori za Burtona. Rekel je, da angleško časopisje lahko kontrolira Burtona, toda McWilliamsa ne more. Burtona je obdolžil, da je kršil narodne in državne delavske postavbe, ko je zlomil jeklarski štrajk. Vehovec je zlasti napadal družbo cestne železnice, ki neprestano draži vožnjo, toda daje slabšo postrežbo. Boyd-Boič je izjavil, da je za O'Donnella, ker se slednji bori za progresivno vladno v mestih. Boyd je bil tudi proti štiriletnemu terminu za mestne councilmane in župana. Spisak je nagovarjal navzoče, da volijo za Vehovca, kot je tudi prosil prijatelje, da volijo v 26. vardi za njega.

* Japonske banke so izjavile, da bodo do skrajnosti pomagale vladi v vojni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razpisalnicah: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cenci.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cenci.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. FIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

No. 221, Tues., Sept. 21, 1937

Roosevelt govori o ustavi

Ko je ameriški narod pretekli petek praznoval 150-letnico obstoja ameriške ustave, je bilo seveda času primerno, da se je oglašil vrhovni predstojnik naše republike, predsednik Roosevelt, da pove ameriškiemu narodu mišljenje naše obstoječe vlade o ameriški ustavi. In Roosevelt je povedal dovolj, enako zakrknjenim, ošabnim denarnim, odvetniškim in industrijskim močcem, kot tudi rabiati komunistom, in drugim rdečkarjem, da povprečni Amerikanec ne bo sledil nikdar niti nemu, niti drugemu, pač pa bo sledil svoji ustavi.

Govor predsednika Roosevelta pretekli petek je bila sijajna izjava stališča, katerega zavzema moderna Amerika napram 150 let stari ustavi, ki je fundament, podlaga vsega ameriškega življa, državnosti, vlade, napredka in če narod tako želi, nazadovanja.

Je rekel predsednik med drugim: "Zastopniki naroda, ki so ustvarili ameriško ustavo, niso bili odvetniki milijon-skih korporacij, pač pa priprosti ljudje, ki so zastopali ameriški narod. In ti priprosti ljudje so napisali ustavo, katero lahko vsak Amerikanec čita in tudi razume. Stvarniki ameriške ustave so naredili priprost dokument, ne za odvetnike ali za učenjake, pač pa za priprosti ameriški narod.

Roosevelt je poudarjal, da se vrši že od samega začetka ustave silna borba v Ameriki med onimi, ki želijo, ki mislijo, da je ustava gibčna, da se lahko spremeni, in med onimi, ki so mnenja, da se ustava ne sme niti za eno črko spremeniti, in to so zastopniki velikih interesov, denarnih močcev in odvetniški zastopniki korporacij, ki so pod okriljem ustave, kakor so jo odvetniki milijonarjev dosedaj tolmačili, nagrabili milijone in milijarde od naroda.

Roosevelt je v svojem govoru zlasti poudarjal, da mora priti do reforme najvišje sodnije v deželi. Ta sodnja je vse do današnjih časov bila nad ljudmi, da, celo nad ustavo samo. Ta najvišja sodnja je ugrajala, prisvajala si pravice, ki ji nikakor ne gredo po določilih ustave. Roosevelt se je temu zoperstavil, rekoč, da je ustava več kot najvišja sodnja, in kdo ga je napadel? Ne priprosti narod, povprečni Amerikanec, pač pa korporacijski odvetniki, ki so s pomočjo ustave hoteli še nadalje kovati milijarde za svoje korporacije.

Z vsem, kar je predsednik povedal, se popolnoma strinjamo. To je njegovo prepričanje in je bilo od nekdaj tudi naše prepričanje. Zlasti značilno je poudarjal Roosevelt vladno večino in tiranijo manjšine, ki jo slednja hoče izvajati. V deželi kot je Amerika, ima narod ob vsakem času priložnost izjaviti, kakšno vladno želi. In vlada, katero izbere večina naroda, mora biti manjšini po volji, in ako ni, tedaj ima manjšina vso pravico kritike in svobodne besede, toda nima pa pravice s silo rušiti, kar je zgradila večina, ki je določila, kdo bo vladal narodu.

Roosevelt dobro ve, da danes nima zadnje in odločilne besede v Ameriki nihče drugi kot devet starcev v Washingtonu, ki tvorijo najvišjo sodnijo. V svojem govoru je dokazal predsednik, da so ti stari odvetniki si samovoljno prilastili pravico zavreči postavbe, katere je naredil kongres, in katere je podpisal predsednik. Predsednik je dokazal, da nikjer v vsej ustavi ni zapisano, da bi smela najvišja sodnja delati kaj takega, toda vpliv korporacij, učenih in bogatih odvetnikov ter brezbriznost povprečnega Amerikanca je bila taka, da je lahko najvišja sodnja nemoteno zadnje stoletje podirala skoro vse, kar sta kongres in predsednik dobrega nameravala ali izvršila.

"Amerika ne bo nikdar trpela diktatorjev," je rekel predsednik, "in diktatorji niso samo v Evropi, kjer vsiljujejo svoje sebične diktate narodu, pač pa jih imamo skrite tudi v Ameriki, in sicer nekatere pod krinko najvišje sodnije, pod krinko učenih odvetnikov, drugi diktatorji so pa pod krinko delavskih voditeljev. Prvi bi radi vpeljali diktaturo finance, drugi pa diktaturo proletariata.

Niti eno, niti drugo ni primerno za Ameriko. Ameriška ustava nam jasno kaže, kaj naj ameriški narod naredi, da bo samsvoj, neodvisen in svoboden od zarot kapitalistov in komunističnih diktatorjev. Sledi naj ameriški ustavi, ki je prožna dovolj, da se lahko spreminja od časa do časa in vselej lahko zadosti vsem zahtevam ameriškega naroda.

Kaj pravite?

Hrvatje imajo navado, da po svatbeni večerji pobirajo darove za novoročenca. Tovariš pobira denar in na ves glas pove ime darovalca, pa tudi koliko je kdo dal. Gostje ploskajo po velikosti darovane vsote. Oče neke neveste je hotel dati dober zgled, pa je prvi vrzel na mizo dve sto dolarjev. Viharno ploskanje, seveda. Ampak le malokdo je vedel, da je oče drugi dan vzel hčeri tistih dve sto dolarjev nazaj.

Ne izgubi vere v ljudi, kadar ti kdo kaj žalega stori. V Ameriki je še drugih 125 milijonov ljudi, ki ti niso še nikdar kaj žalega storili.

Optimist je človek, ki mu je vseeno, kaj se godi po svetu, dokler se to njega ne tiče.

BESEDA IZ NARODA

Vse kaže, da bo Rožanc nominiran

Bral sem v Ameriški Domovini, da se bo vršil sestanek volivcev in volivk 32. varde, katerega je sklical kampanjski odbor za John Rožanca, ki kandidira za councilmana v 32. vardi. Da se prepričam, kako stojijo naši slovenski kandidati za councilmane in kdo ima boljše priliko biti izvoljen, sem se udeležil tudi jaz tega sestanka, ki se je imel vršiti v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. 14. septembra. Videl sem ljudi prihajati v dvorano že pred osmo uro. Ne samo Slovenci, tudi drugorodci je bilo precej.

Ob osmih je bila dvorana polna. Preko 500 oseb se je udeležilo tega sestanka, nakar je Mr. Joe Poznik, kampanjski vodja za John Rožanca otvoril sejo ter v kratkem nagovoru pojasnil namen in pomen tega sestanka ter apeliral, da po svojih močeh pomagajo, da bo Rožanc izvoljen, ker on se bo potrudil ter delal v korist Slovencev in varde v splošnem.

Nato je Joe Poznik predstavil Mr. John Rožanca, ki je v iskrenih in jedrnatih besedah pojasnil svoje stališče glede parkov in kopališč, transportacije, luči v 32. vardi, čakalnice na Five Points, glede lastništva vseh javnih naprav ter objubil, da bo vedno v vseh ozirih delal v dobrobit prebivalcev 32. varde ter posebno šel na roko slovenskim in hrvatskim volivcem, ker od njih pričakuje največ glasov.

Mr. Rožanc je govoril najprej angleško, potem pa slovensko. Po zaključku govora je dobil od navzočih buren aplavz, kar znači, da so bili vsi v splošnem zadovoljni. Od navzočih se je oglašil k besedi Frank Dragolič ter povedal, kako je bil on vedno vnet za Mr. Vehovca, ki je pa sedaj postal prevzet in visok ter pravi, da nič ne skrbi, ker so down-town vsi zanj. Dragolič je pa rekel, če je pa tako, pa naj tisti down-town volijo za Vehovca, mi bomo pa za Rožanca, potem bomo videli, kdo bo naš councilman.

Sodeč po pomenkih z ljudmi na tem sestanku in po sestanku, sem prepričan, da bo Mr. Rožanc dobil nominacijo, nakar bo prav gotovo novembra izvoljen. Poskusimo enkrat pa Rožanca. Če ne bo za nas, bomo potem pa drugega izvolili.

Po sestanku je bilo pa vse židane volje. Odbor je preskrbel za okrepčilo in godba petih mladih fantov, katere vodi in uči naš violinist Frank Slejko, je pa igrala za plesateljine pozno v noč.

Tony Stermole.

Odgovor kandidatu Rožancu

Bral sem dopis, kako se Rožanc hvalisa, kaj vse bo on napravil, če bo izvoljen councilmanom. Pa ne piše, če bo izvoljen, ampak bo BOM izvoljen. Vidite ga spaka, je že v mestni zbornici. Rad bi ga vprašal, katera unija je bila tista, h kateri je on spadal. Mogoče je bila samo številka. In piše, kako je on za delavca. Čudim se, da je sploh kaj ljudi brez dela v 32. vardi. Ko so bile stavke v njegovi vardi, se je povsod videla njegova zastava in vse je bilo dobljeno. Bil je direktor, predsednik in ne vem še kaj vse, pa nič ne piše, zakaj ni več. Mogoče je vse skupaj propadlo. In tako bo tudi sn propadel pri teh volitvah.

Jaz pravim pa ne samo jaz, ampak vsi, da gremo za Vehovca, ki ima dober rekord za seboj v mestni zbornici in pri ljudeh. O njem se lahko reče, da je že

dosti napravil za vardo. Pogledajte ceste, pogledajte razsvetljavo v White City. Zdaj se ni treba nič bati bumsov ponoči, se lahko kopljete vso noč. To je vse njegovo delo.

Kaj pa zadnje stavke v njegovi vardi. On je bil tisti, da je Burtona v strah prijel, da je dal zrakoplovno pristanišče na St. Clair Ave. zapreti. Tudi mnogo drugih stvari je še dosti v izloj-savi. Zato pa apeliram na vse volivce in volivke v 32. vardi: vsi za Toneta Vehovca. Dajmo mu priliko še v nadalje, ker on je sposoben za ta urad, da bo še nadalje zastopal interese ljudstva 32. varde.

Joe Strukel, član
Krožka slov. demokratov.

Javno vprašanje na Mr. John Rožanca

Ker je ameriška politična stika taka, da lahko svobodno vprašamo po kvalifikaciji vsakega kandidata, ki kandidira v javno zastopstvo, si dovoljuje Krožek slovenskih demokratov v 32. vardi staviti Mr. John Rožancu, kandidatu v omenjeni vardi sledeča vprašanja, ki so v zvezi z splošnim narodnim in gospodarskim položajem:

1. V koliko ste bili lansko leto upravičeni butlegati na jezerski razstavi, ko ste reprezentirali naš narod, ko ste vendar imeli uradno licenco za točenje postavnih pijač?

2. Čigav bi bil dobiček, če Vas ne bi postava zalotila pri nečednem delu?

3. Ali je naš slovenski narod na ugledu in poštenosti z Vašim zakonolomstvom kaj pridobil?

4. Zakaj in koliko so naši slovenski trgovci izgubili, ko ste bili Vi poslovodja?

5. Ali je bilo Vaše vodstvo na razstavi perfektno v korist onim, ki so Vam vodstvo zaupali poleg denarja, ki so ga investirali, da rešijo čast naroda?

6. Koliko so ti trgovci izgubili in koliko pa Vi direktno in indirektno zaslužili, ko se je šlo za narodni ugled?

7. Koliko služb in plač ste tistikrat imeli, ko ste bili najeti le za samo en posel?

8. Ali ste končno plačali vse svoje obveznosti, ko se je jezerska razstava končala, toliko, da bi se lahko reklo: naš narod svoje račune pošteno plačuje?

9. Ali niste bili Vi tisti, ki ste hoteli radi sebičnosti demokratskega vodstva našo vardo razdeliti in nad 1,000 naših slovenskih volivcev spraviti pod vardo vodstvo Italijana Levena?

10. Zakaj ste zahtevali N. Y. C. železnico za svoj in Levenov teritorij, ko vendar ste bili prepričani, da je preko mostu neisclednejša naša slovenska naselbina, slovenska fara, šola, cerkev in narodni dom.

11. Ali si domišljujete, da so naši rojaki in demokrati preko mostu manj vredni kot oni, ki žive v bližini Vaše trgovine?

12. Zakaj ste na sejah slovenskih demokratskih klubov vedno rovali proti prejšnjemu vardenmu vodju, zaeno pa stali z njim v tesnih in intimnih odnosih?

13. Kdo je istočasnega vardenega vodja o vsem do dobrega informiral, ko so se slovenski demokratski klubi borili za svoje pravice in kakšna je bila Vaša vloga?

14. Ali bi nam lahko navedli, koliko je iz centralne demokratske blagajne denarja prejela slovenska demokratska skupina, ki je vršila razne politične kampa-nje? Če je, kdo in zakaj se je denar porabil?

15. Čemu ste pred člani slovenskega kluba zamolčali dejstvo, da imate politično delo na šerifovem uradu med časom, ko ste doma vodili trgovino in imeli v

rokah vodstvo jezerske razstave. Čemu ste o vsem molčali toliko časa, da so Vas izbacili.

16. Ali ste prepričani, da je Vaš želodec večji kot treh drugih?

17. Čemu niste naklonili politično delo drugemu rojaku, ki je bil brez dela, pa je moral kljub temu plačevati davke? Zakaj ste istočasno držali tri dela in imeli tri zaslužke?

18. Kaj mislite o temu; ali je Vaše politično udejstvovanje v blagor naroda ali v blagor Vašega žepa?

19. Čemu je morala Slov. Dobrodelna Zveza vašo zanemarjeno hišo vzeti nazaj in poleg tega tudi okrog \$6,000 več dolga, kakor Vam je pred leti posodila?

20. Čemu niste plačevali S. D. Z. vsaj del tiste najemnine, ki ste jo Vi prejimali od najemnikov?

21. Kdo bo tisti, ki bo trpel radi zadane zgube, če ne članstvo S. D. Z.?

22. Zakaj niste plačevali svojih obveznosti S. D. Z., ko ste posedovali tri službe in tri plače?

23. Zakaj dopuščate, da Vas mora S. D. Z. tožiti radi posestva, ki pripada h hiši in s tem napravljate ponovne stroške za članstvo, katere organizacije ste član sam?

24. Zakaj delate S. D. Z. zapreke, da ne more dati Vašega premoženja (sicer z veliko izgubo) na prodaj?

25. Ali ste nasproti Slov. Dobrodelni Zvezi teloranten v principu bratstva; ali Vam je organizacija le predmet izkoriščevanja?

26. Koliko ste pripravljali poravnati škodo, katero je članstvo S. D. Z. radi Vas utrpelo — in kdaj?

27. Čemu ste dopustili, da se je Vaša trgovina prepisala na drugo ime, če so Vaši posli odprta knjiga pred javnostjo?

28. Čemu se bojite Vaše ime nositi na onem, kar faktično lastujete?

29. Ali ste zamenjali sinovo kožo za svojo zato, kar narodni interesi to zahtevajo?

30. Ali bi nam gospod kandidat lahko povedal, kje se je nahajal Vaš sin tistikrat, ko se je vršila za splošno delavstvo veljavna stavka pri Steel Work korporaciji?

V upanju, da nam boste na vsa vprašanja točno odgovorili brez zavijanja, resnično in pošteno željno pričakujemo Vaše javne pojasnitve.

Ker pa vemo, da nas boste vprašali, čemu smo ustanovili na Holmes Ave. Krožek slovenskih demokratov v 32. vardi, Vam drage volje vnaprej pojasnimo toliko, ker smo želeli in hočemo imeti pravi demokratski klub (ne Rožancev), kjer bodo imeli vsi člani enake pravice. Klub pa se bo tudi boril, da se iz politike iztrga vse politične raketijske, kateri mislijo, da so za politično reketirstvo rojeni.

Pripominjamo pa, če nam ne bo Mr. John Rožanc točno in objektivno na zgornja vprašanja odgovoril, mu bomo mi pomagali, da se politično ozračje temeljito razčisti. Dolžnost nas veže, da to storimo, pa bil to kdorkoli.

Za Krožek slovenskih demokratov v 32. vardi.

Silvester Rolih.

Poročilo councilmana Vehovca za zadnji dve leti

Ta 32. varda je ena največjih vard v mestu Clevelandu. Ta varda ni bila zastopana od leta 1924 do 1933. Nikdo se ni posebnostno brigal za vardo po volitvah. Od leta 1933 naprej se je pa napravilo sledeče:

Takanje. — Lake Shore boulevard od 156. ceste do Nottingham Rd. To se je zanemarjalo na leta 1924. Nottingham Rd. od 185. ceste. Javna cesta, ki ji nihče prej ni dajal kake pozornosti. Ivanhoe Rd. se je razširilo in tlakalo. Motoristi so se za to pogajali na leta. Poprava St. Clair Ave. od Five Points do Nottingham Rd. Popravilo se je vse tlakane ceste, kar se je zanemarjalo na leta. Pograbilo in z oljem polilo se je vse netlakane ceste; mnogo teh se bo trdo tlakovalo.

Odpravilo se je mnogo nadležnih stvari, tako dumpa na Saranac Rd. Mnogo let je tukaj dim in smrad nadlegoval ljudi v okolici. Ta prostor se je zaprl in bo ostal zaprt, dokler bom jaz councilman.

Glede Roll Mfg. Co. na Waterloo Rd. pri 168. cesti. Od tukaj je prihajal že vsa leta smrad, ki je bil v nadlego in zdravju škodljiv ljudem, ki žive v razdalji dveh milj od te tovarne. Po moji zaslugi se bo ta tovarna izselila iz mesta.

Nezdrave luže na Great Lakes Aircraft Corporation, ki so bile življensko nevarne za mladino, se sedaj zasipljejo.

Odpadki se sedaj pobirajo enkrat na teden in smeti enkrat na mesec.

Plevel se v vardi kosi, počasi, pa sigurno.

Protekcija. — Prošlo in letošnje leto so se razmere na Darwin in Thames Ave., ki bi se bile gotovo razširile na druge dele varde, zaustavile, potem, ko sem vzel stvar v roke, ko nisem mogel dobiti kooperacije od policije.

Mostovi. — Most na 152. cesti je bil v nevarnem stanju, dokler nisem izposloval poprave in postavil na program za nov most.

Obrežje in parki. — White City park ni bil nikdar odprt publiki pred mojo izvolitvijo. Prvo leto mojega urada kot councilman sem izposloval od Bratenah in mesta Cleveland, da se je obrežje odprlo in se dovolilo publiki rabiti obrežje. Letos so ga zopet poskušali zapreti. Ko nisem mogel dobiti kooperacije od sosednega councilmana, sem sam izposloval, da se je kopališče odprlo s prostorom za parkanje, s pitno vodo, stopnice, razsvetljavo, kopališke varuhe, čolni in stolci. Ko bo Disposal Plant dogotovljen, bo park izpopolnjen s kopališčem, igrališčem za tenis, prostor za igranje žoge in igrišče za otroke.

Na koncu 156. ceste se ni smel nihče kopati in je bil tam postavljen plot. Podrl sem ta plot in kopališče je bilo odprto javnosti.

Wildwood park. — 23 akrov zemlje, s 600 čevlji jezerske obale, prostor za piknike in pristanišče za čolne, bo postalo javen park v bližnji bodočnosti.

Razširjenje cest. — Vogali Delavan Rd., Groveview Ave. in Waterloo Rd. se bodo odrezali, kakor hitro bodo dogovori končani.

197. cesta med Kildeer Ave. in Cherokee Ave. se bosta razširili, kakor hitro se bo dobilo zemljišča.

185. cesta v Beachlandu potrebuje širitve. Vložil sem že v mestni zbornici tozadeven predlog.

V mestni zbornici je že moj predlog, da se vpelje "white-way" razsvetljava na 185. cesti.

V mestni zbornici je že predlog, da se odpre Hale Ave. do 140. ceste.

V mestni zbornici je že predlog, da se napravi za St. Clair prgo ulične železnice krog za obračanje, mesto "Y" kot je sedaj.

Postrežba z busi na Lake Shore Blvd. se je podvojila.

Prometne luči. — Mestna zbornica je že odobrila, da se obesi sledeče prometne luči: Na 152. cesti in Saranac Rd.; 156. cesti in Lake Shore Blvd.; 146. cesti in Lake Shore Blvd.; Kipling in Ruple Ave.

Napravil sem tudi prošnjo v mestni zbornici za 36 novih cestnih luči za razne dele varde.

Zahteval sem tudi boljše vrste bus za to vardo. Zdaj imamo boljše buse samo ob sobotah in nedeljah.

Je še na stotine drugih malih stvari, ki bi jih lahko omenil. Morda sem v čem spodrsnil, toda vsi delamo napake.

Moj program za bodoči dve leti, če bom izvoljen, je, da se napravi 32. vardo boljše, čistejšo, lepšo in varnejšo za prebivane. Več bom pa povedal v kampanji.

Anton Vehovec,
32. varda.

Trgovska razstava v Slovenskem domu na Holmes

Dne 4. oktobra otvori trgovska organizacija Collinwood Better Business Association veliko trgovsko razstavo, ki bo trajala od ponedeljka 4. oktobra do sobote istega tedna, do 9. oktobra.

Vsak večer bo izbran lep program in poleg tega se bo oddalo lepo darilo.

Namen razstave je pomagati našemu Domu do boljše prosperitete v pomoč zidave novih prostorov.

Dvorane se bodo odprle vsak večer ob 6. uri in bodo ostale odprte do 12. ure vsak večer. Posetnikom se bo nudilo prost vstop na brezplačne vstopnice, ki se jih bo dobilo pri članih te organizacije.

V kolikor nam je znano so tudi naši trgovci in obrtniki člani zgoraj navedene organizacije, zato smo prepričani, da bodo tudi slovenski trgovci znatno prispevali za to razstavo.

Slovenski dom pa bo imel v svojem področju vso postrežbo v jedi in pijači in upati je, da bo pri temu poslu zopet nekaj dohodkov za to narodno ustanovo. Opozarja se našo javnost na to pomembno prireditve, ki bo presegla vse sedanje v kolikor je bilo razstav v narodnih domovih.

Skrbno priporočajte svojim prijateljem in znancem ta vesel dogodek, ki vam bo nudil brezplačni ogled mehanike, pohištva, in mnogo zanimivega. Sledite nadaljnim poročilom.

Joško Penko, tajnik.

Ne, to niso ribniški rešetarji, ampak je vsakoletna tekma v Angliji, kdo bo nesel največ jerbasonov na glavi. Zmagovalec dobi \$100, katero nagrado vsako leto plača Charlie Chaplin, ki je rodom Anglež.

Če verjamele al' pa ne

Mala Rozika je šla z mamo v cerkev, da vidi poroko sosedove Francke. Ko je poročeni par korakal izpred oltarja, šepne Rozika mami na uho:

"Ježestana, mama, kaj se je Francka skesala?"

"Zakaj?"

"No, zato, ker je šla k oltarju z drugim fantom, od oltarja gre pa zopet z drugim."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Mays

Cul sem, kako je tulil od groze. Pogledal je kvišku, videl me je in me prosil, naj ti povem, da so koli, zabiti poleg njega, namenjeni tebi in tvoji zalegi." Umolknil je. Ženska je jokala.

Najrajši bi ga bil s pestjo popal na tla. Halef je grabil za pas, njegove oči so švigale med "svetnikom" in med menoj. Le pokimati bi mi bilo treba in mali Halef bi bil slavnega svetnika pošteno premlatil.

"In še nekaj," je nadaljeval hreščaje. "Pri policiji si bila?" "Povesila je glavo.

"Odkodujem te naj. Denar ti naj dam, ker se tvoj fant plazil okrog mojega stanovanja. Še enkrat mi stori kaj takega, pa pošljem nad tebe vse duhove noči, da te bodo mučili vse dokler ne izdahneš svoje neverne duše. Zapomni si to!"

Obrnil se je in odšel. Halefu so se zabiskale oči. "Allah illa 'llah! Gospod, ali si človek?" "Mislim."

"Tudi jaz sem. Dovoli mi, da skočim za njim in mu pošteno sprašim kožuh!" "Za Allahovo voljo, molči!" je svaril Ibarek.

"Čemu?" "Vsako tvojo besedo čuje!" "Neumnost!"

"Poglej! Tamle sedi njegov služabnik!" Pokazal je na bližnje drevo. Vrana je sedela na veji.

"Si znorel?" "Ne. Tisti ptič je duh, Mubarek mu je zapovedal, naj prisluškuje, kaj govorimo. Vsako besedo mu bo povedal!"

"Pravim ti, tisti ptič je čisto navadna vrana!" "Motiš se! Ali ne vidiš, kako nas radovedno ogleduje?"

"Seveda! Vrane so vse radovedne! Najrajši bi ji pognal kruglo!" "Ne stori tega! Umrl bi na mestu!"

"Budalost!" "Krogla bi ne zadela ptiča, ampak tebe!" "Moja puška ne strelja narobe!"

Prijel je za puško. Prestrašeni sta planili ženski v njega, ga prijeli za roko in prosili, naj ne strelja, ker bi bili sicer vsi nesrečni.

Ves razjarjen je vpil: "Babe neumne! Ali ste res čisto brez možganov, vi ljudje?" "Moraš nam verjeti, moraš!" je prosila zeliščarica. "Ze dru-

gi so bili pred teboj nepredvidni in predrzni, pa so svojo neopredvidnost plačali z življenjem!" "Tako?"

"Zboleli so!" "Slučajno!" "Znoreli so!" "Bi bili tudi brez Mubareka?" "Umrl so!"

"Vsak človek mora umreti!" "O ne! Ker niso pustili pri miru njegovih ptičev!"

Ženski sta se zadirali v Halefa, nihče ni posebej pazil na mene.

Stopil sem s konja, vzel reptirko in vrano ustrelil. Vsi so kriknili od groze. Vrana je padla z drevesa in mrtva obležala.

"Effendi, kaj si storil!" je tarnal Turek. "Zveličanje te stane!"

Smejal sem se. "Kaj še! Pojdi pa zamaši vrane vse odprtine, da duh ne bo ušel! Pa bo enega tistih duhov manj in enega tistih trupel več, ki mi jih misliš pokazati! Kako strašno neumni ste vendar vi ljudje tod!"

Halef je skočil s konja in prinesel mrtvo vrano.

Polna mrčesa je bila. Pokazal jo je ženskama in Turku. "Ako tisti vaš Mubarek niti ne zna trupel svojih službujočih duhov očistiti od mrčesa, pač ne

zna nič! Sramujte se! Ali ste že kedaj čuli, da so duhovi ušivi? Kje je to zapisano? Morebiti v knjigi kristjanov? Kadar koli govori prerok o duhovih, nikdar ne pravi, da bi jim bilo treba čistiti mrčes."

Vsekakor čuden dokaz, da vrana ni duh. Kratko in čisto po Halefovem zasukanu. Ampak zalego je pa bolje ko najboljša modroslovna razlaga.

Turek in ženske so se spogledovali, majali z glavami, ogledovali vrano, gledali Halefa in nazadnje je Turek mene vprašal:

"Effendi, kaj pa ti misliš?"

"O čem?"

"Ali so duhovi ušivi?"

"Ne."

"Pa hudobni duhovi?"

"Kateri duh je najbolj hudoben?"

"Šejtan."

"Res! Pa mi povej, ali je kedaj prerok ali kateri njegovih naslednikov učil, da šejtana ušij grizejo?"

"Tega seve ni v koranu."

"No vidiš!"

"In če bi bil šejtan ušiv, bi mu ušli v džehenni zgorele."

"Vsekakor! Vidiš, tudi to si v svoji veliki duhovitosti uganil! In zato si boš tudi na svoje vprašanje sam lahko odgovoril."

Dogodek z vrano je bil smešen, skoraj otročji. Vkljub temu pa je rodil posledice, ki so bile za nas zelo važne.

Prizor so namreč videli tudi ljudje iz bližnjih koč. Po bliskovito se je razširila po vsej Strumici vest, da je neznan tujec ustrelil "duha," ki je bil v službi pri "svetniku," pa da se mu ni nič zgodilo.

Nečuvno! Kaj takega še niso doživeli v Strumici.

Halefu se je dokaz popolnoma posrečil. Ženski sta se pomirili in tudi Turek se ni več bal za mene. Mubarekova vrana ni bila duh, ne dober ne hudoben—ker duh ne more biti ušiv. Uši bi mu v džehenni zgorele.

Sicer pa zeliščarica niti utegnila ni razmišljati o ubiti vrani in o Mubarekovih duhovih. Mnogo mnogo važnejše so bile za njo Mubarekove besede.

Videti ji je bilo, da jo je silno potrla vest, ki jo je svetnik prinesel z onega sveta. Njen mož da se peče in cvre v džehenni in tudi za njo in za njene otroke da je tam že pripravljen prostor. Vsa obupana je gledala in tiho je ihtela.

Dobremu Halefu se je smilila. Položil ji je roko na ramo in jo tolažil:

"Nebatja, ne žaluj!"

"Kako bi ne žalovala, če pa je moj mož v džehenni in če—"

"Tvoj mož je v nebesih!"

Pozorno in nevrno ga je gledala.

"Ne verjameš?"

"Odkod pa veš, da je v nebesih?"

"Videl sem ga."

"Ti?"

"Da!" je pokimal.

"Kedaj?"

"Sinoči."

"Si bil v nebesih?"

"Da! Angel Allahov je prišel in me odvedel na drugi svet. Nesel me je v nebo. Vseh sedem nebes prerokovih sem videl. Videl sem tudi v tretja nebesa. In tam sem zagledal tvojega moža."

O, ta Halef!

Pogledal sem ga.

Njegov obraz je bil resnoben, kakor se spodobi za take resnobne vesti. Toda okrog usten mu je drhtelo in njegove oči so gledale hudomušno, kakor vsikdar, če je mislil koga potegniti.

Nebatja mu ni verjela.

"Saj ne poznaš mojega mo-

ža!"

(Dalje prihodnjič)

Njena šola

"Nerada pustim Ru-lan od sebe," je rekla gospa Stanleyeva svojemu možu. "Ne verjamem, da je že česa zmožna; kar nič ni zrela za možitev." Moli Stanleyeva je prišla z vrta s polnim naročjem močno dehtelih vrtnic kitajskega zmaja. William Stanley se je smehljaje se zazrl vanjo. Kakor vedno, ga je tudi zdaj očarala njena ljubkost, da mu je srce do vratu utripalo. Že pet let je bil oženjen z Moli, da se je še vedno ni privadil. Dotaknila se je z licem njegovega lica in užaljeno rekla: "Zdi se mi, da nisi niti besedice razumel, kar sem ti prej povedala." Prijel jo je za roko, ki jo je poljubil in si pritisnil njeno glavo na prsi. Oba sta pozabila na deklico Ru-lan. Zaslišala sta lahek vzkliz in oba sta planila pokoncu. Starejši misijonarji so večkrat opominjali: "Kitajci ne morejo videti javnega ljubkovanja. Pravijo, da je to grdo." Pogledala sta k vratom. Ondi je stala deklica Ru-lan, uboga trapasta stvarca, ki je radi nje hotela gospa Stanleyeva govoriti s svojim možem. Njen oče je bil prišel, da bi jo vzel domov radi poroke in zdaj je bila pripravljena na pot.

"Pojdi sem," je prijazno dejala Moli in je položila vrtnice na pisalnik. Prijela je deklico za okorno roko.

"Žalostna sem, ker moraš ti," ji je rekla po kitajsko. "A tvoji oče ne dovoli, da bi še dalje ostala pri nas. Sedi, otrok moj, in dajva se malo pomeniti!"

Dekle se je poslušno usedlo in molčalo. Z njenega obraza kar ni izginil neki čudni smehljaj, strmela je v moža in ženc in je pazila na vse, kar sta storila.

Moli je to videla in je bila kar brez moči. Kolikokrat jo je v šolskem razredu spravljal obup ta smehljaj, ki se je zdelo, da se ji roga in ta bedasta brezbriznost! "Saj veš, da se boš zdaj poročila?" je Moli prijazno vprašala. "Skušaj se zmeraj spomniti na to, kar si se pri nas naučila. Glej, da boš imela vse snažno, pomni, da so moskiti in muhe posebno nevarni majhnim otrokom. Ne pozabi tega! In, dragi moj otrok, bodi čista in dobra!"

"Da, učiteljica," je odvrnila deklica. Nepremično je strmela na poročni prstan gospe.

"Spremil bom Ru-lan ven," je rekel William Stanley. V šolski veži je bil oče. Ni bil revež,

to mu je bilo videti po obleki in vedenju.

"Prav za prav," je rekel oče, "sem mislil pustiti dekleta tukaj. Lahko bi vam bila kaj pomagala v šoli. Pa sem jo bil že zgodaj zaročil s sinom svojega najboljšega prijatelja in družina me tako priganja, naj bi bila brž poroka." William se je priklonil in Ru-lan je odšla.

Ru-lan je sedela na široki zakonski postelji, ki je bila polna slik otrok in granatnih jabolč in drugih znakov srečnega zakona in je čakala svojega moža. Najbolj zopni del svatbe je minil in zdaj je prišel tisti del navrst, ki je bil njena lastna zadeva. Ru-lan si je mislila, zroč na svoj pajčolan, ki ji je visel čez obraz, da je zdaj že tisti čas, ko se mora bati zakona. Saj ni bilo kar nič razveseljivo, kar je bila doslej videla med moškimi in ženskami. Toda, bila je pri tujcih v šoli in tam je bilo drugače. Prva leta, ki jih je ondi prebila, so bila brez haska zanj. Ni mogla razumeti, kakšno korist naj bi imele zanj čitanke. Te knjige so bile čisto nerazumljive. Resnično, ničesar se ni bila naučila do tistega dne, ko je videla, kako je mož—Stanley objel svojo ženo—Stanley. Spočetka je vsa bsupla mislila, da so to brezbožni in nespodobni ljudje. A glej, Bog ju ni kaznoval, imela sta dva krepka sinova. Odslej ju je vedno opazovala, ne da bi bila onadva vedela za to. Zvečer se je splazila na šolski vrt in je skozi zavese opazovala in je videla, da je mogoča ljubezen in prijateljstvo med dvema zakoncem. In zato se zdaj ni prav nič bala. Sedela je na postelji in pričakovala Yung-ena in je držala roke v naročju obleke iz rdečega satina.

Vrata so zaškripala v lesenih tečajih. Prišel je; bil je še v svatbeni obleki. Usedel se je k mizi in je začel hrustati melonine peške. Vstala je in mu nala škodelico čaja. Pokimal ji je in potem se je spet usedla. Ni bila nestrna; vedela je, da ne bo večno hrustal peške. Mahoma je dvignil oči in jo je od strani pogledal. Ne da bi se silila, mu je koj odgovorila s pri srčnim nasmehom. Strmel je vanjo in zakašljaj, potem mu je bilo sitno, zardel je in se spet lotil peška. Tedaj se ji je nenadoma posvetilo: Boji se me! — "Pa zakaj se me bojiš?" je mehko vprašala, tako mehko, kakor je večkrat slišala glas učiteljice Stanley. Povesil je

glavo in se je še bolj urno začel ukvarjati s peškami.

"Tako neizobražen sem," je slednjič dejal, "smejala se mi boš." Kaj bi storila učiteljica Stanley, če bi njen mož tako govoril? Nekoč je bil mož Stanley jokane naslonil glavo na ramo žene in ona se ni smejala. Ru-lan sicer ni bila razumela besed gospe, a razumela je njen glas in njeno pot. Zato je ponižno pogledala na svoje roke in je nežno rekla: "Nekaj ti moram zaupati. Glej, dolgo sem bila v tisti šoli, pa se nisem ničesar naučila. Zatorej se moram dosti od tebe naučiti." — "Ali se nisi naučila brati?" jo je vprašal on. — "Le prav malo." — "Ali nisi tistih starih knjig prebrala do konca?" jo je vprašal on. — "Nikoli nisem brala teh knjig." — "Kaj si pa potem delala ves čas v tej šoli?" je začudeno vprašal. — "Povedali so mi nekaj o Bogu in svetih duhovih in o majhnih žuželkah, ki povzročajo bolezen. Saj mi ne jemo nobenih žuželk! Prav ničesar se nisem naučila." — "Ničesar?" je ostro vprašal. — "Prav ničesar," je žalostno odvrnila. Molčal je in si jo ogledoval.

"Le nekaj sem se naučila," je rekla čez čas. Sklonila se je k njemu in ga pogledala in on jo je pogledal. "Kakšna stvar pa je to?" je vprašal. "Ondi je bivala bela žena," je rekla, "ki je imela belega moža in sta bila jako srečna. Veliko sem se naučila od njiju. Imela sta dvoje lepih sinov." "Česa si se naučila od njiju?" je vprašal. "To že, da sta dva lepa sinova velika sreča. A ne samo to. Naučila sem se, da je to sreča, če mož in žena odkrito govorita drug z drugim in zmeraj s prijaznim glasom." "Misliš reči, da sta se vedno vse porazgovarila?" "Da, to je bilo." Pozorno jo je pogledal. "In potem?"

"In potem, da je zelo lepo če mož ženi pomaga. Mož Stanley je pomagal svoji ženi celo košarico nesi, če ni bilo nobene služinčadi pri rokah." "Kaj pa si je pridobil s tem?" je vprašal on. "Prijatelja sta ostala in sta vna delila drug z drugim," je ona odvrnila. "In česa si se naučila?" jo je spet vprašal. "Tega ne morem povedati, to so stvari, ki se ne dajo povedati." — On dolgo ni ničesar odvrnil. Potem je rekoč dejal: "Potem jih pa stori! Kaj si se naučila?" — Počasi se je dvignila in je šla k njemu. Pokleknila je predenj, kakor je to tolikokrat storila Stanleyeva go-

spa. A kar je nato sledilo, tega ni mogla storiti. Zdaj bi mu morala položiti glavo na kolena in ga objeti krog pasu. Tega še ni zmogla, za to je bila preveč plaha. Tako lahko se je zdelo, ko je to storila gospa Stanley! "Ne morem še," je rekla prav tiho. "Rajši me primi za roko." Tiho je sedel, potem jo je plaho prijel za roko. In pretakalo se je iz njene roke v njegovo roko in nenadoma ji je začelo burno utripati srce. Ali je srce gospe Stanleyeve tudi tako utripalo ko njeno? Kaj se je le zgodilo? "In česa si se potem naučila?" jo je spet vprašal. Ni mu mogla odgovoriti. Morala bi bila vprašati gospo, kaj pomeni to utripajoče srce.

"Dvigni glavo in odstrani pajčolan, da te bom mogel videti." Kako mu je bil glas nežen, tako nežen ko glas moža Stanleya! In ko je odstranjevala tančico, je spet spregovoril s tistim dobrotljivim glasom: "Ali si se pa tudi naučila, da je to sreča za moža, če mu je všeč žena, ki si jo je izbral?" Dotaknila se je z licem njegovega lica, kakor se je bila naučila.

V prihodnjih letih je Ru-lan rodila tri krepke sinove in še hčerko. Ni je bilo strah kakor je drugih kitajskih žena, zakaj njen mož si ni poiskal nobenih drugih žensk. Mar ni poznala in razumela njegovega srca? To je bilo tisto, kar se je naučila. — Pearl S. Buck.

IZ PRIMORJA

— Iz Abesinije se vračajo. — Pred kratkim se je zopet vrnilo v naše kraje nekaj fantov, ki so del časa preživeli v Abesiniji pod vojaško suknjo ali pa kot delavci. Nekateri so se vrnili na bolezenski dopust in se jim še pozna trpljenje. Vsem je bilo strogo zabučano, da ne smejo o Abesiniji ziniti kaj slabega in neprimerne. Indirektno smo zvedeli od enega nekaj podrobnosti, ki se tičejo posebo znana atentata na Grazianija v Adis Abebi. Kot je znano je po atentatu zavladal strahovit teror nad Abesinci in še strožja disciplina med vojaštvom in delavstvom. Italijani niso štedili Abesincev pri masčevanju tega atentata in so klali kar vse vprek. Adis Abeba je bila skoraj prazna, ker so zbežali iz nje vsi Abesinci, ker so se bali represalij. Pri teh pokoljih so po njegovem mnenju poklali 25,000 Abesincev (Angleži so takrat cenili število žrtev na 6,000).

— V Dobravi pri Volčjdragi se je nedavno pripetila tragična nesreča pri kateri je izgubil življenje sin, ki se je baš vračal od svoje umrle matere. Ko se je 27. julija 34 letni Rafael Skukov iz Rihemberka vračal domov iz bolnice v Gorici, v kateri je prejšnjega dne umrla mati, ga je pri Dobravi prehitel avto dr. Pignatara in Rafael mu je hotel uiti z leve strani na desno, pri tem pa je tako nerodno padel, da si je prebil lobanjo, in na mestu umrl. Vsa okolica govori o tragičnem naključju in nesreči.

ONEVNE VESTI

Magnat Girdler tožen za \$277,000 odškodnine

Cleveland. — Na Common Pleas sodnji v Clevelandu je bila včeraj vložena tožba proti Tom Girdlerju, predsedniku Republic Steel Co., proti H. B. Carpenterju, ki je poslovođa Corrigan-McKinney tovarne v Clevelandu, in proti 12 višjim uradnikom iste kompanije. Tožbo so vložili štrajkarji, ki trdijo, da so bili brutalno in nezahišljano napadeni dne 20. julija, ko so kompanijski policisti jih začeli pretepati. Štrajkarji zahtevajo \$277,000 odškodnine.

Mnogi štrajkarji so bili tako pretepani, da so od tedaj postali nezmožni za vsako delo. Štrajkarji tudi dolžijo Girdlerja in druge kompanijske uradnike, da so se zarotili, da v priporo nepostavni punt. De po boja, ki je omenjen v obtožnici, je prišlo ponoči dne 20. julija na prostorih Corrigan-McKinney tovarne, in sicer med štrajkarji in med onimi delavci, ki niso hoteli na štrajk. CIO delavci trdijo, da je kompanija nahajalska delavce, ki so ostali pri delu, da so napadli štrajkarje. Pri tem je bil razbit tudi glavni stan CIO unije jeklar-skih štrajkarjev na Broadwayu. Med onimi, ki tožijo kompanijo je tudi John Solanić, 3010 Nursery Ave., in Paul Gregorich, 2614 W. 7th St. Prvi toži za \$50,000, drugi pa za \$35,000 odškodnine. Tožbo zastopa znani demokratski vodja odvjetnik Harrison.

Ime župana

New York, 20. septembra. Pri primarnih županskih volitvah v New Yorku, ki so se vršile pretekli teden, so morali demokratski volivci pisati ime sedanjega župana Fiorella H. La Guardia na volivni listek, ako so hoteli glasovati zanj. Volivni odbor sedaj naznanja, da so volivci pisali ime Fiorella H. La Guardia na 153 različnih načinov. Korektno je napisalo njegovo ime 14,910 volivcev, dočim je 14,833 volivcev pisalo Fiorella H. La Guardia, samo La Guardia je bilo napisano 8,055-krat. F. H. La Guardia je pisalo 4,917 državljanov, Fiorella H. La Guardia se je glasilo 4,095-krat, Florillo La Guardia pa 1,115-krat. Zopet drugi so pisali: La Guadex, La Wagon, Major La Guardia, La Guardure, La Quardia, Fiorella, Mayor in Mr. La Guardia.

Žepnega tatu že od daleč lahko spoznate

Bukarest, 20. septembra. — Oblasti so odredile, da se v bodoče vsakemu žepnemu tatu, ki je na sodnji spoznan krivim, pobarvajo ušesa in roke z rdečo barvo, ki se ne da zlahka odstraniti. Sleherni bi lahko takoj spoznali žepnega tatu. Tat se mora vsak mesec prijaviti pri policiji, ki se prepriča, da barva ni odstranjena. Po enem letu dobrega obnašanja je tatu dovoljeno barvo odstraniti.

Trije ubiti, 8 ranjenih v bojih v ječi

Folsom, Cal., 20. septembra. Sedem kazencev v tukajšnjih državnih zaporih je nameraval pobegniti, pri čemur je prišlo do krvavega boja med jetniki in pazniki. Tekom boja so bili en paznik in dva jetnika ubiti, dočim je bilo osem drugih oseb ranjenih. Med drugimi je dobil težke poškodbe ravnatelj kaznilnice. Jetniki, ki so nameravali pobegniti so bili oboroženi z noži. Ob nedeljah opoldne je imel ravnatelj zaprogov navado, da je vpraševal jetnike kaj želijo. Kakih 40 mož se je nahajalo v njegovem uradu, ko je nepričakovano planilo 7 kazencev proti njemu z noži. Vzelo je 15 minut časa, predno je bila zarota potlačena.

MALI OGLASI

V najem se

da pet na novo dekoriranih sob. Kopališče in vse ugodnosti. Vprašajte na 1281 E. 55th St. (221)

Priletna ženska

ki bi rada imela svoj dom, da bi prala in kuhala, naj se zgleda na 904 E. 200th St. (222)

Stanovanje se išče

4 sobe, med 62. in 79. cesto; samo 3 v družini, vsi odrasli. Kdor ima kaj, naj pusti naslov v uradu tega lista. (222)

Pošast na barju

Hitel sem po poti, ne da bi kje uzrl Sira Henryja, dokler nisem prišel do mesta, kjer se na barju cepi dvojce poti. Tam kaj sem se, v strahu, da sem morda hodil v napačni smeri, povzpela na neki grič, odkoder sem imel boljši razgled po okolici. In od tamkaj sem ga res uzrl. Bil je na poti, ki je vodila preko barja in že kake četrt milje naprej, in ob njegovi strani je bila neka ženska, ki ni mogla biti nobena druga ko Miss Stapletonova. Bilo mi je jasno, da vlada med njima že sporazum in da je bil to domenjen sestanek. Hodila sta počasi drug poleg drugega, zatopljena v pogovor, i videl sem, kako je ona delala nestrpne geste z rokami, kakor da je smatrala zelo za resno to, kar mu je dopovedovala, dočim jo je on pazno poslušal ter od časa do časa odločno odmahoval z glavo. Jaz pa sem stal tam na griču med skalami ter se vpraševal, kaj naj zdaj storim. Da bi jima sledil ter jima vsilil svojo navzočnost, se mi je zdelo skrajno netaktno, in vendar je bila moja dolžnost, da ga ne izgubim izpred oči. Misel, da vohunim za svojim prijateljem, mi je bila na moč zoperna. In vendar nisem vedel storiti ničesar boljšega, kakor da ga opazujem od tu, s tega griča, pozneje pa mu to povem ter si s tem olajšam vest. Sicer je resnica, da če bi mu zagrozila ne nadna nevarnost, sem bil predaleč od njega, da bi mu mogel pomagati.

Najin prijatelj, Sir Henry in dama sta se ustavila na stezi in se zatopila v intenziven pogovor, ko sem nenadoma opazil, da jaz nisem sam, ki ju opazujem. Ugledal sem nekaj zelenega v zraku, i kmalu nato ugotovil, da je bila to mreža za lov metuljev, ki jo je nosil na dolgi palici Mr. Stapleton. On jima je bil mnogo bliže kakor sem jima bil jaz, in kakor se je zdelo, sta se onadva pomikala v smeri proti njemu naprej. V tem trenutku je Sir Henry potegnil Miss Stapletonovo k sebi ter ji položil roko okoli pasu, vendar pa se mi je zdelo, da se ga ona brani in da obrača svoj obraz od njega. On je sklonil glavo, ona pa je dvignila roko kakor v protest. V naslednjem trenutku pa sem videl, kako sta skočila vsaksebi ter se naglo obrnila. Vzrok prekinjenja je bil Stapleton, ki je kakor divji tekel proti njima,

njegova absurda mreža pa je frfotala za njem. Z rokama je gestikuliral in skoro plesal od razburjenja pred obema ljubimcema. Kaj je ves ta prizor pomenil, nisem imel pojma, vendar zdelo se mi je, da je Stapleton psoval Sira Henryja, ta pa je od svoje strani dajal pojasnila, ki pa so postajala vedno bolj razburilivejša, kolikor manj je hotel Stapleton slišati o njih. Dama pa je stala molče zraven. Končno se je Stapleton obrnil proti svoji sestri, ki je, ko je prej še pogledala Sira Henryja, odšla ob strani svojega brata naprej. Iz jeznih gest naravoslovca sem spoznal, da je tudi dama deležna njegove jeze. Sir Henry je ostal še trenutek na mestu, gledaje za njima, nato pa se je obrnil ter odšel počasi nazaj, odkoder je bil prišel, s povešeno glavo — prava podoba obupa.

Kaj naj bi vse to pomenilo, nisem vedel, vendar pa me je bilo samega sebe sram, da sem bil priča tako intimni sceni brez vednosti mojega prijatelja. Stekel sem torej naglo po griču nizdol ter prestregel Sira Henryja spodaj na pobočju. Njegov obraz je bil zarde od jeze, njegovo čelo nagubano.

"Halo, Watson, odkod ste se pa vzeli?" je vprašal. "Pa vendar ne mislite reči, da ste kljub vsemu šli za menoj?"

Jaz sem mu vso stvar pojasnil: kako mi je bilo nemogoče pustiti ga samega na barje, kako sem mu sledil in kako sem bil priča vsemu, kar se je bilo zgodilo. Za trenutek me je jezo gledal, toda moja odkritosrčnost ga je končno razorožila in hripavo se je zasmejal.

"Človek bi mislil, da bo sredi tegale barja vendar varen prostor za moža, ki bi bil rad na samem," je rekel, "ampak, gromska strela, kakor se zdi, je vsa soseska videla, kako sem grulil okoli te mladenke! Kje pa ste si naročili svoj sedež?"

"Bil sem na temle griču."

"Ah, torej čisto zadaj, na galeriji, kaj ne? Toda njen brat pa je bil v prvi vrsti, prav pred pozornico. Ali ste ga videli prihajati proti nama?"

"Da."

"In ali vam je že morda kdaj padlo v glavo, da bi utegnil biti blazen, tale njen brat?"

"Tega ne morem reči."

"Tudi jaz pravim tako. Vse do danes sem ga smatral za človeka z zdravo pametjo, toda danes vam pa zagotavljam, da eden izmed naju spada v prislilni jopič. Kaj pa je z mano? Vi živite že nekaj tednov z mano, Watson. Zato mi povejte, ali je res na meni nekaj, kar bi preprečilo, da bi mogel postati dober in ljubeči soprog ženske, katero ljubim?"

"Ne, ničesar ni na vas."

"In vendar: glede moje svetne posesti mi ne more nasprotovati torej potemtakem moram biti pač jaz sam temu vzrok. Kaj pa ima proti meni? Še nikdar v svojem življenju nisem storil nobenemu človeku nič žalega, vsaj ne, da bi vedel o tem. In mi niti ne dovoli, da bi se doteknil koncev njenih prstov."

"Mar je rekel tako?"

"Da, to je rekel in še mnogo drugega. Povem vam, Watson, dasi poznam to mladenko šele nekaj tednov, sem izprevidel takoj od vsega početka, da bi bila kakor nalašč zame — pa tudi ona je srečna ob moji strani, o tem lahko prišezem. Toda kaj vse to pomaga, ker pa nama on ne da nikoli prilike, da bi bila sama s seboj in danes se mi je nudila prva priložnost, da bi bil

nekaj časa z njo na samem skupaj. Tudi ona je bila srečna, ko sva se sestala, toda to, kar je govorila, niso bile besede ljubizni in prav tako ni meni dala govoriti o ljubezni. Poudarjala je samo eno, da je namreč ta kraj zame kraj nevarnosti, in da se ne bo ona nikoli počutila srečne, dokler ne bo vedela, da sem spet odšel. Povedal sem ji, da se mi zdaj, odkar sem njo videl in spoznal, nikamor ne mudim, in da še bi res rada videla, da odidem, je edini način, da ji ustrežem, ta, da gre tudi ona z menoj. In nato sem ji naredil pravcato zaljubljeno ponudbo, toda preden mi je mogla odgovoriti, je prihrumel njen brat kakor blaznež nad naju. Od jeze je bil bled ko platnena krpa in iz oči so mu švigali bliski. Kaj delam z damo? Kako se ji drznem vsiljevati svojo navzočnost, ki ji je zoperna? Mar morda mislim, da zato, ker sem baron, delam lahko, kar hočem? Če ne bi bil on njen brat, tedaj ste lahko prepričani, da bi vedel, kako naj mu odgovorim. Kakor pa je stvar stala, sem mu samo pojasnil, da so moja čuvstva do njegove sestre vzvišena in poštena in da bi smatral za čast, če bi bila pri volji postati moja žena. Vse to pa na stvari ni ničesar izboljšalo, zato sem tudi jaz končno izgubil svojo glavo, ter mu odgovoril tako, kakor bi mu morda ne smel, če pomislim, da je bila ona poleg. Stvar se je končala torej s tem, da je z njo odšel, kakor ste sami videli. Jaz pa sem ostal kakor zmeden bedak na mestu. Samo povejte mi, kaj naj vse to pomeni, Watson, pa bom vaš večni dolжник."

Poizkusil sem mu dati eno ali dve pojasnili, toda priznati moram, da sem bil prav tako zmeden in presenečen nad vsem tem, kakor je bil on sam.

Naslov in plemstvo najinega, njegovo bogastvo, njegova starost, njegov značaj, vse to, je bilo njemu v prilog in vse to je govorilo zanj, in nič mi ni bilo znano, kar bi govorilo proti njemu, izvemši če ni bila ona temna usoda, ki je visela nad glavo te obitelji. Pa naj bo že kakorkoli, najinega uganjanja je konec še istega popoldne, ko naju je obiskal sam Stapleton. Prišel je, da se opraviči zaradi svoje sirovosti popoldne, in ko je, po dokaj dolgem razgovoru s Sirom Henryjem v njegovi študijski sobi, prišel ven, se mi je zdelo, da je nesoglasje poravnano, kajti za naslednji petek naju je povabil na večerjo na svoj dom v Merripit House.

"Tudi zdaj še nisem izpremenil svojega naziranja, da je ta človek blazen," je rekel Sir Henry; "nikakor ne morem pozabiti njegovega pogleda davi, ko je prihrumel nadme, toda istočasno pa moram tudi priznati, da ne poznam moža, ki bi se znal tako krasno oprostiti, kakor je to storil on."

"In je podal kako pojasnilo o svojem zadržanju?"

"Dejal je, da mu je njegova sestra vse v njegovem življenju. To je seveda naravno in srečen sem, da ceni njeno vrednost. Vedno sta bila skupaj, in, po njegovih lastnih besedah, bi smatral on za nekaj strašnega, če bi jo moral izgubiti. On ni

imel niti pojma, da sem se jaz zaljubil vanjo, je dejal, ko pa to ugotovil ter spoznal, da bo morda zanj izgubljena, ga je to tako pretreslo, da ni vedel, kaj dela ne kaj govori. Zelo mu je bilo žal za vse, kar se je bilo popoldne zgodilo; videl je, kako sebična in obenem nespametna je misel, da bi mogel tako krasno žensko, kakršna je njegova sestra, za vse življenje priklopiti nase. Če se ima že ločiti od njega, mu je mnogo ljubše, da jo dobim jaz, njegov sosed, kakor pa kdo drugi. Na vsak način pa je bil to hud udarec zanj, ki ga bo le iztežka prebolel. Poslej ne bo nič več nasprotoval, če mu obljubim, da

bom pustil stvar mirovati tri mesece in če se bom ta čas zadovoljil samo z njenim prijateljstvom, ne da bi zahteval tudi njene ljubezni. To sem mu obljubil in tako je torej zdaj stvar ostala."

Tako se je torej pojasnila ena naših malih misterij. Zdaj mi je jasno, zakaj je Stapleton gledal z nevoljo na snubca svoje sestre, kljub temu, da je ta snubec Sir Henry. Zdaj pa naj preide na drugo nit, ki sem jo izmotal iz tega zamotane štrene, nam-

reč na tajno ponočnega ihtenja, na objokan obraz Mrs. Barrymore in na tajne Barrymoreve nočne ekskurzije do onega okna, ki gleda na barje. Čestitajte mi, Holmes, in povejte mi, kot svojemu zaupniku, da vas nisem razočaral in da vam ni žal, ker ste mi poverili svoje zaupanje ter me poslali semkaj. Vse to je bilo tekom ene same noči temeljito pojasnjeno.

(Dalje prihodnjič)

Priporočilo

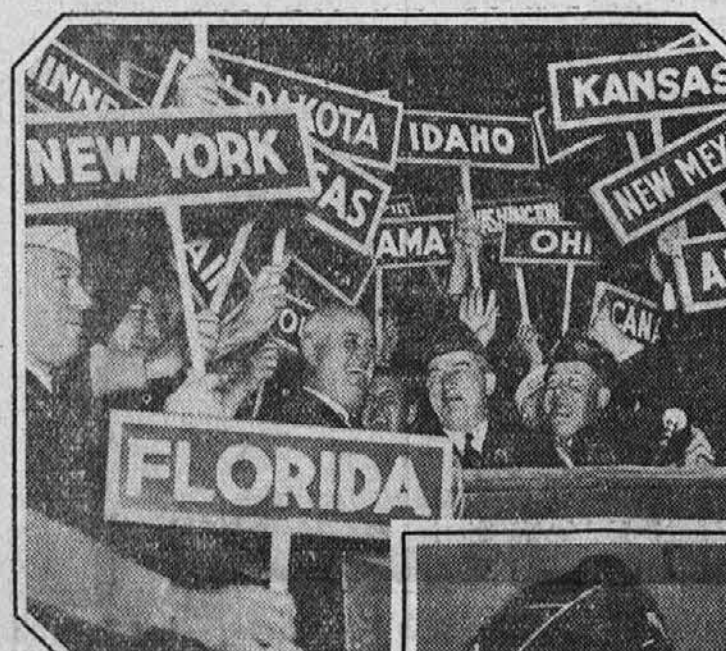

Vsem mojim starim odjemalcem naznam, da bom v kratkem začel stiskati grozdje in prodajati mošt. Prav prijazno se priporočam starim odjemalcem in vabim tudi nove, da se prepričajo o našem izvrstnem izdelku. Vino, mošt, sodi in grozdje.

JERNEJ KNAUS

HEnderson 9309

1052 E. 62d St.

Vsi imamo še v spominu konvencijo ameriških legionarjev, ki se je vršila lansko leto v Clevelandu. Za letos so osrečili legionarji s svojo konvencijo New York, kjer se je pričela konvencija v ponedeljek 20. septembra. Na desni je vrhovni poveljnik legionarjev, Harry W. Colmery iz Topeka, Kansas. Vsaka država Unije pošlje svoje zastopnike.

Od pacifičnega do atlantskega oceana, od Kanade do Mehškega zaliva so imeli ameriški farmarji letino, kot že dolgo let ne. Zgoraj na sliki vidite prizor na farmah, kjer s stroji mlati-jo žito. Letos se pričakuje, da bo pridelano 890,419,000 bušljev pšenice, ali za 11 odstotkov nad povprečno letino in najvišjo od leta 1931. Spodaj pa vidite, kako v državi Texas obirajo bombaž, ki bo dal letos lep izkupiček farmarjem. Tako ogromna je bila letina pšenice in bombaža, da so farmarji težko dobili zadostno število poljskih delavcev.

BOŽIČNI IZLETI

v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA

EUROPA 27. novembra
NEW YORK . . . 2. decembra
HAMBURG . . . 9. decembra
EUROPA 16. decembra

Brzi vlak ob EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane

Izborne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
1430 EUCLID, AVE. CLEVELAND, O.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podporna organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ZE 44. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$3,750,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%

K. S. K. Jednota ima okrog 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186

v Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42. letnega obstanka nad \$5,900,000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 18. leta. Zavaruje se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddetek je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejša vrste zavarovanja.

Član in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te močnega in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glasilo tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 No. Chicago, Street, Joliet, Illinois

Jane Wyman, filmska igralka, v lepi jesenski obleki.

Predsezonska RAZPRODAJA

NA
SUKNJAH IN POVRŠNIKIH

READY-TO-WEAR

\$14.95

in

\$16.95

Kupite sedaj in prihranite!

Za mal depozit vam se shranimo dokler je ne potrebujete.

BRAZIS BROS. CLOTHES

6905-07 Superior Ave.

404 E. 156th St., blizu Waterloo Rd.

6022 Broadway

